

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Finance en Control

Onderwerp:

Kaderbrief 2026 - 2029

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 15-04-2025
Notanummer	: 2025-331
Datum	: 15-04-2025
Programma	: 12 - Algemene dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	: Wethouder Elferink,
Bijlage(n)	: Kaderbrief 2025 raad.pdf

Parafering

Agendering

* 11-04-2025: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

B & W d.d.: 15-04-2025

Besluit

1. De kaderbrief 2026 - 2029 vast te stellen
2. De raadsmededeling vast te stellen
3. De stukken aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Op basis van de informatie in de Kaderbrief wordt inzicht gegeven in de kaderstellende richting waarmee bij het opstellen van de Perspectiefnota 2026 - 2029 rekening wordt gehouden en nader wordt uitgewerkt. Uitgangspunt is een structureel sluitende (meerjaren)begroting met voldoende weerstandsvermogen. In de 1e tussentijdse rapportage 2025 zijn de knelpunten bestaand beleid en autonome ontwikkelingen die beginnen in 2025 opgenomen. In de kaderbrief worden de autonome ontwikkelingen, die beginnen in 2026 of later, opgenomen en is de jaarschijf 2029 toegevoegd.

Bij de kaderbrief besluit de raad niet tot aanpassen van de begroting. De onderwerpen worden betrokken bij het opstellen van de begroting 2026-2029. De inhoudelijke keuzes worden betrokken bij de Perspectiefnota 2026 - 2029 en besproken met de raad.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Inzicht krijgen in de autonome en overige ontwikkelingen die bij de behandeling van de Perspectiefnota 2026 - 2029 worden meegenomen. Hierdoor wordt inzicht gegeven wat dit kan betekenen voor de uitkomst van de Perspectiefnota.

Kader

- * Jaarplanning P&C 2025
- * Financiële verordening gemeente Deventer

Betrokken partijen en participatie

Niet van toepassing

Toelichting op participatiebeleid

n.v.t.

Argumenten voor en tegen

Argumenten voor:

- * De kaderbrief geeft een geactualiseerd beeld van het financieel meerjarenperspectief op basis van het bestaande beleid. De jaarschijf 2029 is toegevoegd evenals de autonome ontwikkelingen die starten in 2026. Zoals gebruikelijk is het financiële perspectief in de kaderbrief gebaseerd op de september- en decembercirculaire (2024) van het gemeentefonds.
- * De kaderbrief is een belangrijk vertrekpunt voor het opstellen van de Perspectiefnota 2026 - 2029.

Financiële consequenties en dekking

De voorlopige uitkomst is voor alle jaarschijven negatief. De jeugdzorg heeft hier een groot aandeel in. Er bestaat grote onzekerheid over de inkomsten van gemeenten vanaf 2026. De afgelopen maanden is deze onzekerheid over de gemeentelijke middelen op de middellange termijn niet afgenomen. We zijn in afwachting van de besluitvorming over de voorjaarsnota van de regering. Er wordt door de VNG en door partijen druk uitgeoefend gemeente beter te compenseren voor het ravijnjaar en de jeugdzorg. Het is nog onzeker of dit leidt tot meer middelen richting gemeenten.

In aanloop naar de Perspectiefnota zoeken we ook naar veerkracht om de mogelijkheden in beeld te krijgen om in november 2025 tot een sluitende begroting te komen.

Openbaarmaking en communicatie

De kaderbrief wordt met een raadsmededeling verzonden naar de raad.

Aanpak en uitvoering

Na vaststelling van de kaderbrief wordt deze ter kennisname met een raadsmededeling verzonden naar de raad.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Kaderbrief 2026 - 2029	Portefeuillehouder	Wethouder Elferink,
Nummer	2025-331	Datum	15-04-2025
Team	DEV-FC		

Inleiding

De Kaderbrief geeft informatie over de kaderstellende richting waarmee bij het opstellen van de Perspectiefnota rekening wordt gehouden.

Kader

- * Jaarplanning P&C 2025
- * Financiële verordening gemeente Deventer

Kern van de boodschap

De Kaderbrief geeft een financiële doorkijk tot en met 2029 waar de gemeente rekening mee houdt bij het opstellen van de perspectiefnota.

Nadere toelichting

In de bijlage treft u de kaderbrief 2026 - 2029 aan.

Kaderbrief 2025

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
2.	Uitkomst na 1e Tussentijdse rapportage 2025.....	4
3.	Autonome ontwikkelingen.....	4
3.1	Dividendbeleid Enexis 2025 e.v.....	4
3.2	Uitwerking reeds genomen besluiten	4
3.3	Nieuwe jaarschijf 2029.....	4
4.	Voorzichtige doorkijk meerjarenperspectief	5
5.	Uitkomst na kaderbrief.....	6
6.	Soliditeit en weerstandsvermogen	6
6.1	Generieke weerstandsreserve	6
6.2	Stelposten	6
6.2.1	Stelpost Accres.....	6
6.2.2	Stelpost autonome ontwikkelingen.....	7

1. Inleiding

Met deze kaderbrief zetten we de eerste stap naar het opstellen van de Perspectiefnota 2026-2029. We bieden hiermee een helder inzicht in de financiële en beleidsmatige koers die we de komende jaren willen volgen. Centraal staat onze ambitie om een structureel sluitende begroting te realiseren, waarbij we zorgen voor voldoende weerstandsvermogen om toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden.

Dit document vormt het vertrekpunt van het begrotingsproces en beschrijft de belangrijkste uitgangspunten die leidend zijn voor de inhoudelijke keuzes die in de komende periode gemaakt moeten worden. Hoewel we vasthouden aan onze langetermijndoelen, zien we ons geconfronteerd met aanzienlijke financiële uitdagingen. Vooral de stijgende kosten binnen de jeugdzorg vragen nadrukkelijk om aandacht. Daarnaast ervaren we dat het op niveau houden van onze openbare ruimte steeds moeilijker wordt en dat onze ambities voor verduurzaming en woningbouw onder druk komen te staan.

Met deze richting bieden we een kader om ook in uitdagende tijden onze ambities te blijven realiseren. Gezien het financieel ongunstige meerjarenperspectief en de onzekerheid over eventuele financiële tegemoetkomingen vanuit het Rijk, moeten we rekening houden met het maken van lastige keuzes.

In de kaderbrief worden de ontwikkelingen, die beginnen in 2026 of later, opgenomen en is de jaarschijf 2029 toegevoegd. Bij de kaderbrief besluit de raad niet tot het aanpassen van de begroting. De onderwerpen worden betrokken bij het opstellen van de begroting 2026-2029. Bij de Perspectiefnota worden de inhoudelijke keuzes geagendeerd en besproken met de raad. Eventueel richting gevende keuzes, detaillering en financiële uitwerking worden verwerkt in de Begroting 2026.

In deze kaderbrief is het financieel perspectief 2026-2029 geactualiseerd na de 1e Tussentijdse rapportage 2025. Tot september 2025, wanneer de beleidsbegroting aan uw raad wordt aangeboden, blijft het begrotingsproces een dynamisch proces door eventuele nieuwe ontwikkelingen.

2. Uitkomst na 1e Tussentijdse rapportage 2025

Na de 1e Tussentijdse rapportage 2025 is de uitkomst van de begroting 2025-2029:

bedragen x €1.000 (-/- = Nadeel)

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo uitkomst Begroting 2025-2029	-6.386	1.460	1.236	927	927

3. Autonome ontwikkelingen

Er zijn autonome ontwikkelingen die pas na 2025 of later zullen ontstaan. Deze ontwikkelingen worden in de begroting 2026-2029 opgenomen.

(bedragen x €1.000) (-/- = nadeel)

Nr.	Omschrijving	Programma	2026	2027	2028	2029
1	Dividendbeleid Enexis 2025 e.v.	Openbare orde en veiligheid	67	67	67	67
2	Uitwerking reeds genomen besluiten	Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	-243
3	Nieuwe jaarschijf 2029	Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	2.447
Saldo			67	67	67	2.271

Toelichting:

3.1 Dividendbeleid Enexis 2025 e.v.

In de algemene vergadering van aandeelhouders van Enexis op 17 april is het dividendbeleid van Enexis aangepast. Enexis zal de komende jaren maximaal €100 miljoen aan dividend uitkeren. Verwachting is dat dit ook daadwerkelijk gerealiseerd wordt. Voor Deventer betekent dit een uitkering van € 270.000. Dit is een structureel voordeel ten opzichte van de begroting van €67.000. Dit voordeel komt ten gunste van de Algemene Middelen.

3.2 Uitwerking reeds genomen besluiten

Doordat er een nieuwe jaarschijf wordt toegevoegd is deze jaarschijf ook toegevoegd aan een aantal reeds eerder genomen besluiten. Deze financiële doorwerking (technisch) leidt tot een nadeel van €243.200 structureel.

Onderwerp	Bedrag
Wmo	-400.000
IHP afschrijvingstermijn	101.000
Ludgeruskwartier	-140.000
Begrotingssaldo 2028	155.000
Vorbereidingskrediet Zwaluwenburg	40.800
Totaal	-243.200

3.3 Nieuwe jaarschijf 2029

De jaarschijf 2029 is toegevoegd. De toevoeging bedraagt € 11,9 miljoen en wordt voor een groot deel ingezet voor de toename van lonen (2%) en prijzen (2,7%) CEP 2025 ter hoogte van € 9,3 miljoen. Daarnaast volgt een toevoeging aan de stelpost areaal van € 0,6 miljoen, en de stelpost taakmutaties vanuit de decembercirculaire van € 0,2 miljoen. Ook zijn de mutaties OZB inkomsten geraamd o.b.v. 3% en een toename van 700 woningen. De stelpost autonome ontwikkelingen is verhoogd met €0,5 miljoen.

4. Voorzichtige doorkijk meerjarenperspectief

Geven we een voorzichtige doorkijk dan volgt onderstaand meerjarig financieel beeld.

bedragen x €1.000 (-/- = Nadeel)

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Uitkomst begroting 2025 na 1 ^e tussentijdse rapportage 2025	-6.386	1.460	1.236	927	927
Autonome ontwikkelingen		67	67	67	2.271
Voorzichtige doorkijk meerjarenperspectief		-10.031	-10.031	-10.031	-10.031
Meerjarenperspectief 2025-2029	-6.386	-8.504	-8.728	-9.037	-6.833

Toelichting op de voorzichtige doorkijk meerjarenperspectief

(bedragen x €1.000) (-/- = nadeel)

Onderdeel	Programma	2026	2027	2028
1 Hogere uitvoeringskosten	Openbare orde en veiligheid	-114	-114	-114
2 Inkomsten (baten) horecaleges	Openbare orde en veiligheid	-52	-52	-52
3 Leges begraafplaatsen	Leefomgeving	-75	-75	-75
4 Haven	Leefomgeving	-75	-75	-75
5 Decentralisatie uitkering bodembescherming 2023-2030	Milieu en klimaat	-112	-112	-112
6 Gebiedsmanagementkosten	Herstructurering en vastgoed	-428	-428	-428
7 Ontwikkeling kosten jeugdzorg	Jeugd en onderwijs	-9.000	-9.000	-9.000
8 Kermissen	Economie en internationaal beleid	-164	-164	-164
9 Nieuwe aanbesteding opzetten van de markt	Economie en internationaal beleid	-12	-12	-12
Saldo		-10.031	-10.031	-10.031

*. Dit is een voorzichtige doorkijk, vanuit bestaande knelpunten 2025. Hierin zijn de risico's zoals opgenomen in hoofdstuk 11 en mogelijke andere ontwikkelingen nog niet financieel vertaald.

Bovenstaande onderdelen zijn toegelicht onder Knelpunten bestaand beleid in de 1^e Tussentijdse rapportage 2025. Het grootste knelpunt bestaand beleid zit in de ontwikkeling kosten jeugdzorg. De tekorten in de jeugdzorg blijven oplopen en drukken sterk op ons begrotingsresultaat. We onderzoeken of en waar we invloed kunnen uitoefenen op de kosten. Daarnaast komt het Rijk mogelijk nog met extra middelen. Vooralsnog zijn deze vooruitzichten uitermate onzeker en gaan we uit van een meerjarig effect van structureel € 9 miljoen.

5. Uitkomst na kaderbrief

bedragen x €1.000 (-/- = Nadeel)

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
A. Saldo van baten en lasten	-16.294	-7.717	-5.652	-6.237	-4.033
B. Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	9.908	-788	-3.076	-2.799	-2.799
Totaal (meerjaren) begroting (A+B)	-6.386	-8.505	-8.728	-9.036	-6.832
C. Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	18.066	5.456	2.255	2.171	2.171
Structureel begrotingssaldo (A+B+C)	11.680	-3.049	-6.473	-6.865	-4.661

De voorlopige uitkomst is voor alle jaarschijven negatief. De jeugdzorg heeft hier een groot aandeel in. Er bestaat grote onzekerheid over de inkomsten van gemeenten vanaf 2026. De afgelopen maanden is deze onzekerheid over de gemeentelijke middelen op de middellange termijn niet afgenomen. We zijn in afwachting van de besluitvorming over de Voorjaarsnota van de regering. Er wordt door de VNG en door partijen druk uitgeoefend gemeente beter te compenseren voor het ravijnjaar en de jeugdzorg. Het is nog onzeker of dit leidt tot meer middelen richting gemeenten.

In aanloop naar de perspectiefnota zoeken we ook naar veerkracht om de mogelijkheden in beeld te krijgen om in november 2025 tot een sluitende begroting te komen.

6. Soliditeit en weerstandsvermogen

Het college van B en W heeft in het bestuursakkoord 2022-2025 opgenomen dat zij een financiële solide huishouding wil voeren met een reëel sluitende jaar- en meerjarenbegroting, die gedekt wordt met structurele middelen. Reëel sluitend houdt in dat hierbij ook gekeken wordt naar de kwaliteit en plausibiliteit van de begroting en meerjarenraming, waarbij het realiteitsgehalte en de volledigheid van de geraamde baten en lasten worden getoetst. De ratio van het weerstandsvermogen bedraagt 1 (na jaarrekening). Onderstaand lichten we de beschikbare buffers toe.

6.1 Generieke weerstandsreserve

Onderstaand is de begrote stand van de Generieke weerstandsreserve.

bedragen x €1.000 (-/- =nadeel)	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo 1-1	33.279	34.778	37.775	40.906	44.713

Het voorlopig jaarrekeningresultaat over 2024 is niet toegevoegd aan bovenstaand overzicht.

6.2 Stelposten

Onderdeel van onze weerstandspositie is een aantal structurele stelposten. Deze stelposten zijn opgenomen voor opvang van eenmalige en structurele nadelen.

6.2.1 Stelpost Accres

De stelpost accres is er om schommelingen in het accres op te vangen. De algemene uitkering van het gemeentefonds is de belangrijkste bron van inkomsten voor gemeenten. De jaarlijkse toe- en afname van het Gemeentefonds wordt het accres genoemd. Het accres is gesplitst in een volume- en een loon- en prijsdeel. In juni 2022 is het Rijk met de VNG overeengekomen om het volumedeel van het accres tot en met 2025 vast te zetten op basis van de stand meicirculaire 2022. Door het vastzetten van het volumedeel van het accres voor gemeenten zijn bij zowel het Rijk als de gemeenten veel minder budgettaire schommelingen dan voorheen. We hebben dus minder fluctuaties dan voorheen in de AU. De bedragen in 2027 t/m 2029 kunnen dan ook voor een deel betrekken bij de begroting 2026 – 2029.

bedragen x €1.000 (-/- =nadeel)	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo	-	-	3.300	3.700	3.700

6.2.2 Stelpost autonome ontwikkelingen

Voor het dekken van autonome ontwikkelingen anders dan nadelen in het accres Algemene uitkering kunnen we beschikken over de stelpost autonome ontwikkelingen. De bestendige gedragsregel is dat elk jaar wordt bekeken of de eerste jaarschijf van de stelpost eenmalig of structureel moet worden ingezet ter dekking van de autonome nadelen. De jaarschijven na 2026-2029 worden dus nu niet betrokken bij het zorgen voor dekking van de begroting of het creëren van ruimte voor nieuw beleid.

bedragen x €1.000 (-/- =nadeel)	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo	1.090	1.540	2.000	2.470	2.970